

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32— K
Félévre	16— "
Negyedévre	8— "
Egy órá	2-70 "

Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 192. szám.

Péntek, augusztus 24.

A parlamenti helyzet Németországban.

A kancellár és a pártok.

Berlin, aug. 24. A birodalmi gyűlés főbizottságában a kancellár és a többség között tegnap támadt összeütközést elintézték úgy, hogy Hausmann képviselő a többségi pártok nevében kijelentette, hogy a kancellár nyilatkozatát félreértették. Ezután Kuehlemann államtitkár tett bizalmas közléseket, majd Capelle tengernagy előadta, hogy a tengerészeti kiadások az előirányzatnál maradtak. A működésben levő buvárhajók állománya 10 százalékkal emelkedett, az elsüllyesztések száma a tengerészeti hivatal várakozását 50 százalékkal felülmulta. Katonai tekintetben semmi kétség sem támadhat a buvárhajóháború további hatásos folytatása dolgában.

A kormány és a pártok egyezsége.

Berlin, augusztus 24. Parlamenti körökben elterjedt hír szerint a kormány és a pártok között a pártoknak fontos kérdések megbeszélése céljából való bevonása dolgában egyezség létesült olyképen, hogy egy testületet alkotnak, amelybe minden párt egy-egy tagot delegál. Ezen testület első ízben a pápai békejegyzékre adandó válasz ügyében lép akcióba.

Elszász-Lotharingia helyzete a német birodalomban.

Berlin, aug. 24. A kancellár délután fogadta az elzász-lotharingiai képviselőket, amit azzal magyaráznak, hogy Elzász helyzetét a birodalomban rövidesen szabályozzák.

Berlin, aug. 24. Délutáni távirat. A Wolff-ügynökség egyik berlini lap jelentésével szemben megállapítja, hogy a kancellár az elzász-lotharingiai kérdést a pártvezérekkel folytatott megbeszélések során megemlítette ugyan, azonban semmiféle irányelvet nem állapított meg, hanem a szövetségtanács nemsokára összeülő gyűlése elé utalja a kérdés megoldását.

Szentpétervár kiűritése.

Szentpétervár, aug. 24. Délutáni távirat.

Szentpétervárott nagy a nyugtalanság a főváros fokozatos kiűritése miatt. A lapok a legellentétebb ürügyeket hozzák fel a város kiűritésének szükségességére.

Növeli a rémületet, hogy a rigai öbölben német buvárhajók bukkantak fel és hogy Kornilov főparancsnok Szentpétervárra érkezett.

A fővárost állítólag éhínség fenyegeti.

A szentpétervári lapok egyes angol és francia győzelmek hírével közlik, hogy a népet megnyugtassák.

Aháboru mai hirei

Az Isonzó csata ellanyhult.

Budapest, aug. 24. A sajtószállásról jelentik csütörtök este:

Az Isonzó csata ma némileg ellanyhult.

A sajtószállásról jelentik ma este:

Tegnap este az olaszok a Karsztot ismét hiába támadtak.

A Karszt vidéki harcok.

Budapest, aug. 24. Délutáni távirat. A sajtószállásról jelentik:

Az éjjel-nappal megismétlődő olasz támadások dacára Karszt frontunk törhetetlenül áll.

Csapataink egy talpalatnyi földet sem veszítettek.

Károly király reggeltől estig egy megfigyelő állásból végignézte az elkeseredett csata menetét.

Köln, aug. 24. A Kölnische Zeitung írja:

A Karszt-fensíkon rendkívül súlyosak a harcok.

Falvak valósággal eltűntek a föld színéről.

Az egész Isonzó vidék úgy ég mint soha azelőtt.

A mai ötödik csatanapon az olaszok egyik helyen legalább hetvenszer támadtak. Sikerük elég csekély volt.

Az olasz offenzíva célja.

Lugano, aug. 24. Az olasz lapok harctéri tudósítói szerint az isonzó offenzíva célja az osztrák-magyar front áttörése, vagy más döntő eredmény elérése.

Genf, aug. 24. Délutáni távirat. A Matin írja, hogy az olasz offenzíva még nem érte el célját. Cadorna még nem morzsolta össze az ellenséget, azonban reméli, hogy hadseregét közelebb toltatja Trieszthez.

Az entente offenzíva eddigi lefolyása ránk nézve kedvező.

Berlin, aug. 24. Délutáni távirat. Wolf-jelentés. Az entente általános offenzívája huszonkettedikén az összes frontokon folytatódott. A harcok eddigi lefolyása a központiakra nézve rendkívül kedvező.

Buvarhajó sikerek.

Berlin, augusztus 24. Délutáni távirat.

Buvarhajóink újabb öt gőzöst, há-

rom vitorlást és egy halász hajót süllyesztettek el.

A nyugati harcok.

Berlin, aug. 24. A Wolff-ügynökség jelenti csütörtök estéről:

A Ypern—Menin utnál és Lens mellett angol támadásokat visszavertünk.

A Maas mindkét oldalán változó erejű tüzharc.

Az Anglia elleni légi támadás.

Berlin, aug. 24. Délutáni távirat.

Az Anglia elleni legutóbbi légitámadás alkalmával nagymennyiségű bombát vetettünk Hullra. Tűzvészeket és pusztulásokat állapítottunk meg.

Lincoln városát jó eredménnyel bombáztuk.

Grimsby mellett kivilágított gyárakat és csarnokokat bombáztunk. Épületek összeomlását figyeltük meg.

Hazatérőben léghajóink tengeri haderőket bombáztak.

Rotterdam, aug. 24. Délutáni távirat.

Tizenkét német repülőgépnél valóságos bombaesője hullott szerdán Margatere.

A legnagyobb pusztítást okozták a bombák a hajócsok egyesülete előtt, ahol a járőkelők közé estek.

Körülbelül 40 repülőgépnél nyugat felé való előretörését német repülők megakadályozták, miközben számos légi harc fejlődött ki.

Összeen öt német repülőt lelőttek.

Japán csapatok az orosz fronton.

Szentpétervár, aug. 24. A kabinet hozzájárulásával Szibéria helyőrségeit japán csapatokkal cserélik fel, hogy az így felszabadult orosz erőket a frontra vihessék. Legközelebb az orosz fronton japán egységek is részt fognak venni a harcokban.

Az első hivatalos nyilatkozat a pápa békejegyzékéről.

Washington, aug. 24. Redfield államtitkár tette az első hivatalos nyilatkozatot a pápai békejegyzék megjelenése óta a békéről.

Nyilatkozatában a békeegyesületeket és a pacifistákat ámulóknak bélyegezte, Németországot desperadónak mondotta, Amerikára nézve pedig kijelentette, hogy Amerika szilárdan el van tökélve mindaddig harcolni, amíg a német autokrácia meg nem semmisül.

A Wekerle-kormány kinevezése.

Budapest, aug. 24. A Magyar Tudósító jelenti:

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap megtette őfelsége előtt a kormány tagjaira vonatkozó előterjesztéseket és a király 23-án Reichenauban kelt legfelsőbb elhatározásával kinevezte a kormány tagjait.

A királyi kézirat szövege, amely a hivatalos lap szombati számában jelenik meg, a következő:

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Zichy Aladár grófot személyem körüli, Ugron Gábort belügyi, Graetz Gusztávot pénzügyi, Serényi Bélát kereskedelemügyi, Mezőssy Bélát földmivelésügyi, Apponyi Albert grófot vallás- és közoktatásügyi, Grecsák Károlyt igazságügyi, báró Szurmai Sándort honvédelmi, Unkelhauser Károlyt horvátországi, Batthyány Tivadar grófot, Vázzsonyi Vilmost és Földes Bélát tárcanélküli miniszteremmé kinevezem, illetve ezen eddig viselt állásaikban

megerősítem. Végül Hadik János titkos tanácsosomat tárcanélküli magyar miniszteremmé kinevezem.

Az illetékhöz intézett kézirataimat további intézkedés végett idezárom.

Reicheneu, 1917 augusztus 23.

Károly sk.

Wekerle sk.

Minisztertanács.

Budapest, aug. 24. Délutáni távirat. A Magyar Tudósító jelenti:

Ma délután négy órakor lesz az első minisztertanács Wekerle Sándor elnöklésével. A miniszteri tanácskozás után Wekerle Bécsbe utazik, hogy a királynak jelentést tegyen.

A választójog reformja.

Budapest, aug. 24. Délutáni távirat. Az Est írja: Wekerle Sándor miniszterelnök a választójogi javaslatot a legsürgősebben a Ház elé terjeszti, hogy mielőbb nyugvópontra juttassa. Wekerle a nőkre is ki akarja terjeszteni a választójogot.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, augusztus 23.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harctér:

Sovejától keletre a Felső-Susitától mindkét oldalt és Oknától délre az ellenség megismételte előretöréseit. Mindenütt visszavertük és nagy veszteségeket szenvedett.

Olasz harctér:

Az olasz második és harmadik hadsereg támadásai az Isonzónál a legnagyobb heveséssel folynak tovább. Legalább negyven ellenséges hadosztály rohanta meg vonalainkat négy nap alatt az Auzza és a tengerpart közt. Mig tegnap Vodice és Vertojba között a harc vonal közepén jórészt csak a tüzérség jutott szóhoz, addig a szárnyszakaszokon annál elkeseredettebben folyt tovább a harc. Auzzával az ellenség ismételt eredménytelenül intézett rohamokat csapataink ellen. Mindenütt visszavertük. Ezzel szemben a vrhi fensíkon sikerült nekik nagy számbeli fölényt érvényesíteni és déli irányban területet nyerni. Minden talpalattnyi helyért ember-ember elleni nehéz és makacs harc folyt. Épp oly szívósan folyt a küzdelem az Alsó-Vippach mindkét oldalán, de különösen a Karszt-fensíkon, ahol őfelsége a császár és király vitéz csapatai körében időzött.

Olasz támadó oszlopok újból és újból rontottak neki a védők érfalának. Több ízben már éber tüzérségünk leverte a rohamot. Ha valahol sikerült az ellenségnek árkaikba benyomulni, tartalékaink szuronnyal ismét kivetették. Ilyen ellentámadásokban maradandó dicsőséget arattak többek között a bécsi 21. számú tábori vadászszázalaj és a 93. (Olmütz) és 100. (Krakó) ezred osztagai. A Karszton valamennyi állásunkat szilárdan tartjuk. Az olaszok áldozatai elérik a legvéresebb Isonzó-csatákban szenvedett veszteségeiket.

Balkán harctér:

A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, augusztus 23.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az utolsó napok eredménytelen részletes előretörései után az angolok tegnap Langemark és Hollebeke között ismét egységes nagyobb támadásokba mentek át, amelyek egész napon át a késő éjszakába is belenyulva tartottak és súlyos harcokhoz vezettek. Sok helyütt új erők harcbevetése mellett hatszor is előrenyomultak vonalaink ellen. Vitéz csapataink makacs ellenállásban mindannyiszor visszavetették őket. Számos páncélos gépkocsiból, amelyek az állásainkon való átörést kellett, hogy az ellenség számára lehetővé tegyék, legtöbbet tüzünk elpusztította. Két helyet kivéve, — St. Julien-től keletre és az ypern—menini ut egyik pontját — a tizenöt kilo méter széles harc vonalon teljesen megtartottuk első árunkat. A Lens ellen intézett rövid pergőtüz után ma kora reggel előretörő ellenséges osztagokat visszavertünk. Itt a harcok tovább is folynak. St. Quentin belső negyedét az ellenség most is hevesen lövi.

A német trónörökös hadserege: A verduni elkeseredett csatában tegnap a nap folyamán szünet állott be, csak estefelé kapott az ellenség tüzevékenysége a Maas mindkét partján ismét tetemesebb erőre. Ezt a tüzelőkészítést támadások követték, a vacherauville—beaumonti uttól mindkét oldalt. A franciáknak nehéz tusa után csak az uttól nyugatra sikerült keskeny harc vonalon legelső árkaikban lábukat megvetniök. Egyébként mindenütt véresen visszavertük őket. Előretöréseik több ízben megsemmisítő tüzünk miatt nem tudtak kifejlődni.

Az angol partok ellen intézett légi támadásban Margatte, Ramsgate és Dover katonai telepét eredményesen bombáztuk. Számos légi harc során az ellenség három repülőgépet veszített; a mi repülőgépeink közül kettő nem tért vissza.

Keleti harctér:

Az oroszok a falvak felperzselése után az Aatól keletre levő állásaikat egészen a Oding-Bigaun vonalig kiürítették. A feladott területeket harc nélkül megszállottuk.

József főherceg vezérezredes harc vonala: A Pruth és a Moldava között a harci tevékenység helyenkint élénkebb volt. Grosescitől északra a Susita-völgyben és Sovejánál erős tüzelőkészítés után indított ellenséges részleges támadások eredménytelenek maradtak.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A helyzet változatlan.

Macedon harcvonal:

A napon közel 60 fok Celsius meleg következtében a harci tevékenység esekély volt. Csak a Cserna balhajlásban éledt fel időnkint a tüzérségi tűz. Ludendorff.

HIREK

— Az új főispán városunk n. Dr. Steyer György Torontálvármegye újonnan kinevezett főispánja ma reggel Nagybecskerekre érkezett és itt Jankó Ágoston udv. tanácsos alispánnal az installációs közgyűlés időpontját, annak részleteit és más ügyeket megbeszélte. Ugyancsak érintkezésbe lépett a főispán az itteni politikai pártok vezetőivel és átvette a távozó dr. Dellimanics Lajostól a főispáni hivatalt. Dr. Steyer György ittartózkodása ezuttal tisztára csak a beiktatása körüli teendő megállapítására szorítkozott, a végleges hivatalbalépés csak az installáció után, ami az eddigiek szerint szeptember első napjaiban lesz, fog megtörténni.

— A városi tisztikar bucsuja dr. Dellimanics Lajostól. Nagybecskerek város tisztviselői dr. Perisics Zoltán polgármester vezetésével ma délelőtt vettek bucsut dr. Dellimanics Lajostól abból az alkalomból, hogy a vármegye főispáni székétől megválnak. A városi tisztikar nevében a polgármester a következőket mondotta:

Méltóságos Uram! A hetekkel ezelőtt megindult politikai válság és Méltóságodnak ehhez fűződő lemondása ugyan azt engedte velünk következtetni, hogy körünkől távoznai fog, mégis azt reméltük mindig, hogy nem hagy el bennünket, mert hiszen amit az ember nem szeretne, nem szívesen hiszi. Bucsuzásunkkor elhoztuk Méltóságodnak városunk hálás köszönetét mindazon jóakaratu hathatós támogatásért, amellyel működése alkalmával nem szünt meg támogatni. Bár Méltóságod bölcsője nem ringott a városban, mégis minden tétből arra kellett következtetnünk, hogy városunk fiának tekinti magát. Hálásan köszönjük Méltóságodnak az igazságérzetétől áthatott azon jóakaratu támogatását, mellyel bennünket tisztviselőket illetett. Méltóságodtól nem szoktuk meg a szépszavu ígéretekét, hanem, hogy mindazt amit igazságérzete szerint megtehetett megtette a tisztviselőkért. Engedje meg Méltóságod, hogy a bucsuzás e pillanatában megemlékezzünk a mi Nagyasszonyunkról és kérjük, hogy adja át a Méltóságos asszonynak soha el nem muló hálánk nyilvánítását. Óméltósága jótékony intézményeink élén mindenkor mint első gyakorolta a női erények legszebbikét a jótékonyt. Ezért hálás neki egész Nagybecskerek város közönsége, ezért tartjuk mi oly magasra. Isten áldja Méltóságodat.

A szívélyes szavakért Dellimanics Lajos meghatottan mondott köszönetet és biztosította

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, augusztus hó 25-én két előadás: fél 7 és 9 órakor

Vasárnap, augusztus hó 26-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

A Z Ü L D Ö Z Ö T T E K.

Gustav Fock rabati konzul feljegyzései alapján 4 felvonásban. — A franciák örök szégyene az a hatalmas mozgófénykép, mely az internáltakról készült.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, augusztus 25-én 2 előadás,
6 és 9 órákor, rendes helyekkel

Az 1000 gyertyás ház.

Amerikai dráma 5 felvonásban.

Jó szomszédok.

Vígjáték.

Bozeni hegyi vasút.

Tájképek.

Helyárak.

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely
70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 1-20 K. I. hely
1-10 K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

a városi tisztviselői kart, hogy mindig szívesen fog visszagondolni az itt töltött évekre, mert ezalatt az idő alatt a várossal egy egybeforrt, hogy mindig idevalónak fogja érezni magát.

A tisztelgés erre a távozó főispán eltetésével véget ért.

— **Katonai kinevezések.** A hadsereg rendeleti lapja közli a 12. gyalogezred következő tisztjeinek előléptetését: Alezredessé kinevezett *Bersuder Sándor* őrnagy. Őrnaggyá kinevezettek: *Arendorczyk Kálmán* és *Titze Miksa* századosok. Századosá kinevezett: *Gross János* főhadnagy. Főhadnagyká kinevezettek: *Kálmán Béla*, *Ludwig Ferenc* és *Stingl Rezső* hadnagyok, tartalékos főhadnagyká: *Wilhelm Fülöp*, *Resz Adalbert*, *Feleke Rezső*, *Krisanich Dezső*, *Salzmann Oswald*, *Könczöl Miklós*, *Abosi Gyula*, *Erbits Gyula*, *Flosek Ferenc*, *Halmos Sándor*, *Schwabauer Gusztáv* és *Halatschka Rezső* tart. hadnagyok. Tartalékos hadnagyká kinevezettek: *Borza Elemér*, *Leben (Hübler) Ede*, *Neumann Márton*, *Riesz Lajos*, *Matulak Lajos*, *Végh Kálmán*, *Somogyi István*, *Kemény Kálmán*, *Vilcsék Miksa*, *Doma Károly*, *Ekcs Lajos*, *Bosnyák Ferenc*, *Iványi Ferenc*, *Widder János*, *Darabonh Miklós*, *Schliesz János*, *Zsombor Kálmán*, *Morgós Jenő*, *Boreszky Kornél*, *Tschaff Ferenc*, *Stadler Károly*, *Mayer József*, *Jakubec Ferenc*, *Pühringer Ferenc dr.*, *Kemény Pál*, *Keszegh Sándor* és *Feleki György* tartalékos zászlósok. Egészségügyi hadnaggyá kinevezett *Paray István* egészségügyi zászlós.

— **A polgári iskola új igazgatója.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a nagybecskereki állami polgári és felsőkereskedelmi iskolát egymástól szétválasztotta és a polgári iskola igazgatói teendőinek ideiglenes ellátásával *Urhegyi János* nagybecskereki polgári iskolai tanárt bízta meg. *Urhegyi János* igazgatói megbízását városunk közönsége a legnagyobb örömmel fogadja, mert az új igazgató nagybecskerek város kulturális és társas életének általánosan kedvelt tagja.

— **Halálozás.** Igaz, mély részvétellel értesülünk, hogy özv. *Antalfy Zsiros Lajosné* szül. *felsőszőlősi Szöllősy Irma* folyó hó 22-én pár heti szenvedés után Nagyszentmiklóson elhunyt. Az elhalt urnó, aki valóságos matronakort ért el, annak idején élénk szerepet vitt városunk társadalmi életében mint néhai *Zsiros Lajos* kuriai bír., nagybecskereki törvényszéki elnök hitvese. Férjének halála után Nagyikindára költözött és fia, dr. *Zsiros Lajos* ügyvéd családjánál élt. Körülbelül egy hónappal ezelőtt Nagyszentmiklóstra ment nővérehez *Simontsits Gézához*, ahol váratlanul ágynak esett, tüdőgyulladást kapott és a leg gondosabb ápolás dacára szerdán este meg-

halt. Az elhunytban *Zsiros Imre* nagyikindai ügyvéd édes anyját, *Szöllősy Kálmán* városi főmérnök pedig nővérét gyászolja.

Temetése ma délután 4 órákor ment végbe nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Antalfy Zsiros Imre Torontálmegye főszolgabírája és dr. *Antalfy Zsiros Lajos* ügyvéd, népf. főhadnagy a magunk, családaink és rokonságunk nevében fájdalomtól keserű szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett jószágos édesanyánk, a szeretett és önfeláldozás vértanuja, özv. *Antalfy Zsiros Lajosné* szül. *felsőszőlősi Szöllősy Irma* hirtelen reászakadt gennyes tüdőlobban, négy heti szenvedés után, 1917. évi augusztus 22-én este fél 10 órákor Nagyszentmiklóson kilehelte nemes lelkét. Földi maradványait a róm. kath. egyház szertartása szerint történt beszenteltetésük után nagybecskerekre hoztuk s itt fogjuk ma délután 4 órákor a református temetőben levő családi sírboltba, ugyancsak a róm. kath. egyház szertartása mellett örök pihenőre tenni. Adja meg a Mindenható hűségese földi sáfárkodásának égi jutalmát! Nagybecskerek, 1917. aug. 24.

— **Tanítói áthelyezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Váradi László* nagyszentmiklósi áll. polg. iskolai rendes tanítót az egri, *Schröder Gizella* nagyszőlősi állami polg. leányiskolai rendes tanítónőt a nagyszentmiklósi, *Kelemen Kálmán* perjamosi áll. polg. iskolai rendes tanítót a mátészalkai áll. polg. fiúiskolához helyezte át.

— **Szabályok a távbeszélő használatánál.** Még mindig előfordul, hogy a távbeszélő előfizetők egyike vagy másika nem alkalmazkodik a távbeszélgetések körül követendő eljárási szabályokhoz, amelyek az új városi telefonközpont felállítására óta a régi szabályoktól sokban eltérőek. Ezért a közönség tájékoztatására közöljük az alábbiakat.

A központot csengetéssel kell felhívni, csengetés után a mozgóhorgon levő hallgatókagylót fülhöz tartva várni kell míg a központ „halló központ” jelzéssel nem jelentkeznek. Az előfizetők csengetésére, illetve hívására tehát a központ nem csengetéssel hanem „halló központ” jelzéssel jelentkeznek.

Akik tehát a központ felhívása után a hallgató kagylót a mozgóhorgonra akasztva arra várnak, hogy a központ visszacsengessen, a központ jelentkezését észre nem vehetik. Ezen eljárásból következnek a központ nem jelentkezésére vonatkozó panaszok.

Vizont a központ hívására az előfizető szintén nem visszacsengetéssel, hanem egyszerű „hallózással” jelentkeznek, mert ha ez csengetéssel történik, akkor úgy a központ, mint a hívó előfizető fülbe kapná a csengetéssel jelentkező előfizető csengetését, amely csengetés mindkettőre nézve kellemetlen.

Az előfizető által kért számot a központ csengetéssel hívja fel s ha a hívott nem jelentkeznek, bemondja a hívónak, hogy nem jelentkeznek, vagy ha mással beszélne, hogy foglalt.

A beszélgetés közben az előfizetőknek egymásnak csengetni nem szabad, mert a központ ezen eljárást a beszélgetés befejezésének tekinti és az összeköttetést bontja.

A beszélgetés befejezését a beszélő előfizetők rövid csengetéssel tartoznak jelezni, amely jelzésre a központ az összeköttetést megszünteti.

A beszélgetés befejezése után a hallgató kagylót a mozgóhorgonra az előfizető okvetlen akassza fel, mert ennek elmulasztása esetében ezen előfizetőt a központ fel nem hívhatja; mert ezen előfizető csengetést nem kap.

Ha az előfizető vidékkel vagy interurbán forgalomban óhajt összeköttetést, azt a központtal elő kell jegeztetni, mert a vidéki központtal összekötő vonalat több központ használja, ennél fogva alig fordul elő az az eset, hogy azonnal vagy csak pár perc alatt létesíthető volna az összeköttetés. Az előjegyzésbe vett beszélgetések közül első sorban a katonai állomások, másodsorban a többi hivatalos állomások beszélgetései bonyolítottak le s csak azután következnek a magánbeszélgetések előjegyzési sorrend szerinti lebonyolítása. Ezért van az, hogy magánosok által a vidéki és interurbán forgalomban kért összeköttetések keresztülvitele hosszabb idő múlva történhetik.

Ha vidékről kívánunk az előfizetőkkel beszélni, a vidéki beszélgetés elsőrangú voltánál fogva a kívánt számot, ha az csak vidékkel

nem áll beszélgetésben, azonnal kapcsolja a központ. Tehát ily esetben a helyi beszélgetést minden bejelentés nélkül félbeszakítani tartozik, mert a vidéket, az összekötő vonal folytonos foglaltsága miatt vártni nem szabad, ellenben a helyi előfizetők egymás közötti beszélgetésre bármikor összekapcsolhatók.

— **A vadgesztenye, babszár és babbüvely gyűjtése.** A kormány legutóbb új rendeletet bocsátott ki, amely elrendeli a vadgesztenye, babbüvely és babszár gyűjtését a Korpaközpont útján. E révén sok száz vaggon takarmányt sikerül majd biztosítani a Korpaközpontnak az állathizlalás számára, amely most sükében van a takarmányféleknek.

A vadgesztenye, babszár, babbüvely gyűjtése új kereseti alapot biztosít, mert ezt mindenki összegyűjtheti: gazdák, szövetkezetek, malmok, vállalatok, iskolák, munkások, asszonyok, gyerekek, de kereskedők és iparosok is. Az összegyűjtött készleteket a Korpaközpontnak a megyében legközelebb kinevezendő egy vagy több főbizományosainak kell majd beszállítani. A bizományosok névsorát a Központ rövidesen nyilvánosságra fogja hozni, de addig is mindenki kezdje meg a gyűjtést. A Korpaközpont olyan méltányos árat fizet a vadgesztenyéért, babbüvelyért és babszárért, amely mellett a gyűjtés érdemes lesz. A vadgesztenye átvételi ára a bizományos raktárába szállítva légszáraz állapotban 30 korona, természetesen zöldhéz nélkül. A babszár és babbüvely átvételi ára pedig 8 korona.

A Korpaközpont utazófelügyelői útján végig járja és megszervezi az egész országot, hogy minél több vadgesztenyét, babszárát és babbüvelyt sikerüljön biztosítani.

Mennyi pénzt vertek Körömön.

A régi híres körömői pénzverő teljesítőképességét érdekesen bizonyította be a háború. Az 1917 július 30-án lezárt üzemi esztendőben a kimutatás szerint nem kevesebb mint 100,092.645 darab pénzt vertek ki Körömön bányán az 1915-16. évi 62,372.654 darabbal szemben. Ebből 5-6 millió darab bolgár pénzre esik, ezt a bolgár államkincstár megbízásából készítették.

Ez adatok tudják megértetni, miért nincs többé aprópénzhiány. Hiszen két év alatt 156.78 millió darab váltópénzt hozott az állam Körömön révén forgalomba. Az 1916-1917. évben forgalomba hozott 1000.09 millió darab pénz névértéke 14,261.517 korona az előző évi 62,38 millió darab 25,814.988 korona pénzürtékével szemben. Hogy eme nagy számbeli gyarapodás ellenére a névérték 11.6 millió koronával kevesebb, annak az a magyarázata, hogy a lefolyt évben 20 koronás aranyat összesen 26.732 darabot vertek, tavaly pedig 159.951 darabot s annak pénzürtéke az ideai 534.640 koronával szemben 3,199.020 korona volt.

Érdekes, hogy az idén egyetlen tíz koronás aranyat sem vertek. Ezüst 5 koronást 9 darabot, tavaly pedig 349-et, ezüst 2 koronást

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka. Próbadozob kor. 1.— Nagy doboz „ 2-50

Mindenütt kapható!

5 darabot, tavaly pedig 50-et. Ezüst egykoronást 1916—17-ben 579.982 darabot vertek, az előző évben 16.592.608 darabot. Vas 20 filléres 1916—17-ben 62.619.149 darab készült 125 millió értékben, míg 1915—16-ban a kiveret vas 20 filléresek mennyisége 14.040.851 darabra rugott 2.08 millió korona értékkel. Két filléres vaspénz a lefolyt üzemesztendőben 31.150.000 darab készült 623.000 korona értékben.

LEGUJABB

A király hosszabb tartózkodásra Budapestre jön.

Budapest, aug. 24. Délutáni távirat.

Hir szerint az udvar legközelebb állandó tartózkodásra Budapestre érkezik. A király legutóbbi ittartózkodásakor megtekintette a budai vár átalakítási terveit, amelyeket jóváhagyott.

Az udvarnagyi hivatalnál kijelentették, hogy az eddigi megállapodások szerint október végén vagy november elején jön az udvar Budapestre. Az átköltözésre minden előkészület megtörtént. Lehetséges, hogy az udvar néhány hónapig marad a fővárosban.

A husellátás olcsóbbá tétele.

Budapest, aug. 24. Délutáni távirat. Hir szerint az államköltségen való olcsóbb husellátás eszméjét legközelebb megvalósítják.

Illetékes helyen már megtörtént a döntés, hogy különböző tisztviselő és munkásszervezetek bevonásával olcsóbb húst juttassanak a szerénykeresetű osztályoknak. A végrehajtás részleteiről most táncskoznak.

Az akció valószínűleg az ősz folyamán megkezdődik.

Vendéglői étlapok korlátozása.

Kötelező menu-rendszer.

Budapest, aug. 24. Az Országos Közélemezési Hivatal a vendéglősök bevonásával értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy minden vendéglés köteles ezentúl menut adni és pedig legolcsóbban 3 korona, legdrágábban 6 korona árban. A hústalan napokat eltörlik. A vendéglőkben és étteremben kétféle húst szabad adni kétféleképpen elkészítve, kétféle tésztát főttet és sültet, a főzélék kiszolgáltatása korlátlan. A rendőrség kéthetenként az ármegeállító bizottsággal megállapítja és ellenőrzi az árak betartását.

Csak RÁDIUM sós borszeszt

használjunk test- és egészségápolásra.

Nagy üveg ára	K 6.60
Közép üveg ára	K 3.30
Kis üveg ára	K 1.20

Gyártja: A Dunántuli Gazdas. Szeszgyárosok Szeszlimító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

85—1917. szám.

690 - 3.1

Pályázati hirdetmény.

Szécsenfalvai körjegyzőségnél (Torontál m.) a II. segédjegyzői állásra a járási főszolgabíró ur pályázatot hirdetett; kérvények folyó hó 30-áig adandók be.

Fizetés 1400 korona és 400 korona háborús segély s mindaddig míg a fizetés akár községi, akár állami rendezés folytán a 2400 koronát el nem éri, azt sajátomból fogom kiegészíteni. Szécsenfalva, 1917 augusztus 20.

Bak István, körjegyző.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó Köcse községében megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1890. évi XX. t. c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabírósnál 1917. évi szeptember hó 15. napjáig nyujtsák be.

Javadalmazás:

1. Kézpénzfizetés évi 2400 korona.
2. Legelőbérátalány 60 korona.
3. Járásom belüli utazásokért 240 korona napidíjátalány.
4. Járáson kívüli utazásoknál nappal 6 kor., nappal és éjjel 10 kor. napidíj.
5. Szabad lakás és kert hasznélvezete. Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Csene, 1917. évi augusztus hó 14-én.

681—3.3

Sztójanovics, főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó Öregfalva községében megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabírósnál 1917. évi szeptember hó 15-ig nyujtsák be.

Javadalmazás:

1. Kézpénzfizetés évi 2400 korona.
2. Hivatalos kiszállások alkalmával 6 korona napidíj.
3. Szabad lakás mellékhelyiségekkel és 451 özl házikert hasznélvezete.
4. Községi előfogat ingyen használata ugy saját személyére nézve, mint családja részére a járás területén belül és Zombolyára.
5. Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Csene, 1917. évi augusztus hó 14-én.

680—3.3

Sztójanovics, főszolgabíró

Vendéglő 'A fehér hajóhoz'

Árpád-utca 15 szám.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a Mayer-féle vendéglőt és sörcsarnokot megvettem s azt ezentúl magam fogom vezetni.

Meleg és hideg ételekről közismert jó konyhában állandóan gondoskodva van, ugyszintén kifogástalan elsőrendű italokról is. — Minden igyekezettel azon leszek, hogy a n. é. közönséget kifogástalan kiszolgálásban részesítsem.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva vagyok

teljes tisztelettel

Özv. Urosevits Theodosziané

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű uradalmaikat, a gazdaközönséget és termelőket, hogy a Hadi Termény r.-t. részére terményvásárlásokat a legpontosabban eszközök és a szükséges zsákokat kívánságra pontosan rendelkezésre bocsájtom. Tisztelettel

Juliusz Lipót

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu helyi-fizetéssel azonnai felvételik

lapunk nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“

pol. napilap kiadóhivatala